

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2023-08-

Nr. 4R-

DĖL TEISĖJŲ TARYBOS REKOMENDACIJŲ PATEIKIMO

Teisėjų taryboje gauti Vilniaus apygardos teismo pirmininkės kreipimasis ir Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko raštas dėl Teisėjų tarybos 2023 m. kovo 31 d. nutarimu Nr. 13P-59-(7.1.2) „Dėl Teisėjų tarybos 2015 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 13P-157-(7.1.2) „Dėl Administravimo teismuose nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintų Administravimo teismuose nuostatų (toliau – Nuostatai) pakeitimų aiškinimo ir taikymo.

Teismų pirmininkų iškeltus klausimus apsvarsčius Teisėjų tarybos Teismų administravimo komiteto (toliau – Komitetas) 2023 m. liepos 21 d. posėdyje, buvo priimtas sprendimas pateikti teismams rekomendacijas dėl Nuostatų taikymo (toliau – Rekomendacijos). Teisėjų tarybos Rekomendacijų projektui pritarta Komiteto 2023 m. rugpjūčio 17-22 d. vykusiame rašytiniame posėdyje.

Nacionalinė teismų administracija teikia Teisėjų tarybai artimiausiame posėdyje svarstyti parengtą Teisėjų tarybos Rekomendacijų projektą.

PRIDEDAMA:

1. Rekomendacijų projektas, 2 lapai.
2. Protokolinio nutarimo projektas, 1 lapas.
3. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko raštas, 7 lapai.

Direktorė

Natalija Kaminskienė

Julija Skersienė, tel. 8 602 50079, el. p. julija.skersiene@teismai.lt

**LIETUVOS
TEISMAI**

TEISĖJŲ TARYBA

L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 251 4188

Apylinkių teismams
Apygardų teismams
Lietuvos apeliaciniam teismui
Apygardų administraciniam teismams
Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui

2023-08- Nr.

DĖL ADMINISTRAVIMO TEISMUOSE NUOSTATŲ TAIKymo

Teisėjų taryboje gauti Vilniaus apygardos teismo pirmininkės kreipimasis ir Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko raštas dėl Teisėjų tarybos 2023 m. kovo 31 d. nutarimu Nr. 13P-59-(7.1.2) „Dėl Teisėjų tarybos 2015 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 13P-157-(7.1.2) „Dėl Administravimo teismuose nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintų Administravimo teismuose nuostatų (toliau – Nuostatai) pakeitimų aiškinimo ir taikymo. Teisėjų taryba, įvertinusi išdėstytus pastebėjimus ir pasiūlymus dėl Nuostatų taikymo, teismų pirmininkų pastebėjimus dėl darbo krūvio vertinimo, atsižvelgusi į Teisėjų tarybos Teismų administravimo komiteto (toliau – TAK) 2023 m. liepos 21 d. posėdyje priimtus sprendimus, teikia rekomendacijas dėl Nuostatų 19¹, 19³ ir 19⁴ punktų taikymo.

Dėl darbo krūvio skaičiavimo pagal bylų kategorijas

TAK posėdyje buvo aptarti siūlymai keisti Nuostatų 19¹ punktą numatant galimybę padidėjusio teismų darbo krūvio duomenis vertinti pagal bylų kategorijas, nes, kaip pažymėjo išorinio administravimo subjektai, atlikę 2023 m. I ir II ketvirčio duomenų vertinimą, šiuo metu Nuostatais nesuteikiama galimybė vertinti ir spręsti dėl darbo krūvio netolygumo tarp atskirų teismų vertinant tik vieną ar kelias kategorijas bylų tais atvejais, kai pagal duomenis matyti, kad tam tikruose teismuose būtent tam tikros kategorijos bylų darbo krūvis yra žymiai mažesnis. TAK posėdyje buvo pažymėta, kad ne visuose apylinkių teismuose yra nustatytos teisėjų specializacijos, taip pat šiuo metu teismų sistemoje diskutuojama dėl bylų grupių ir jų svorio nustatymo, optimalaus darbo krūvio apskaičiavimo kriterijų, metodikos, nėra žinoma, kiek konkrečios kategorijos bylų nagrinėjimui turėtų būti skiriama teisėjo / teisėjo padėjėjo darbo laiko. Atsižvelgiant į tai, nutarta, kad apskaičiuoti teisėjo/teismo darbo krūvį pagal atskiras bylų kategorijas, neturinti papildomų duomenų (Lietuvos teismų informacinėje sistemoje šiuo metu nefiksuojant laiko įverčio), būtų sudėtinga.

Tačiau Teisėjų taryba atkreipia teismų pirmininkų dėmesį, kad šiuo metu Nacionalinės teismų administracijos parengtoje interaktyvioje skaičiuoklėje, esančioje teismų sistemos intranete (toliau – Skaičiuoklė), pateikiami gautų bylų duomenys pagal bylų kategorijas, todėl, sprendžiant klausimą dėl esminio darbo krūvio skirtumo tarp tos pačios grandies teismų (ypač apygardų teismų lygmenyje, esant aiškiai numatytai teisėjų specializacijai), rekomenduojama atsižvelgti ir į šiuos duomenis, taip pat siūlytina įvertinti, kokio tipo bylos ir kokia procentine dalimi sudaro darbo krūvį (pavyzdžiui, bylos dėl teismo įsakymo išdavimo), taip pat įvertinti, ar yra galimybių imtis vidinių organizacinių priemonių teisme siekiant suvienodinti teisėjų darbo krūvį, pavyzdžiui, keičiant teisėjų ir/ar teisėjų padėjėjų, dirbančių su atitinkamos specializacijų bylomis, skaičių, atsilaisvinus teisėjo etatui įvertinti teisėjų specializacijų poreikį pagal teisme gaunamų bylų tipus ir kt. Siūlytina tik įvertinus paminėtus aspektus priimti sprendimus dėl Nuostatuose numatytų priemonių taikymo.

Dėl Nuostatų 19⁴ punkto

Pagal Nuostatų 19⁴ punktą, esminiu darbo krūvio skirtumu **paprastai** laikomas ne mažesnis nei 10 procentų nuokrypis nuo vidutinio to paties vertinamojo laikotarpio tos pačios pakopos teismų darbo krūvio, apskaičiuojamo vertinant Nuostatų 19³.1 papunktyje nurodytus duomenis.

Teisėjų taryba pažymi, kad Nuostatų 19⁴ punkte numatytas rodiklis galėtų būti laikomas rekomenduojamu ir orientaciniu. Teismų organizacinės ir administracinės veiklos priežiūros subjektai, vertindami teismų darbo krūvio pasiskirstymą teismuose, atsižvelgdami į faktinę darbo krūvio pasiskirstymo teismuose padėtį bei tai lėmusias priežastis ir kitas objektyvias aplinkybes, galėjusias turėti esminės įtakos teisėjų/teismo darbo krūviui vertinamam laikotarpiui, turėtų spręsti ir dėl kitų reikšmingų rodiklių pasirinkimo ir jų taikymo, motyvuodami savo sprendimus (pavyzdžiui, vertinant darbo krūvio nuokrypį tarp tos pačios grandies teismų, bet ne nuo teismų darbo krūvio vidurkio, taip pat vertinti tiek teigiamą, tiek neigiamą nuokrypį ir pan.).

Dėl Nuostatų 19¹ ir 19³ punktų

Nuostatų 19¹ ir 19³ punktuose numatyta, kad teismų organizacinės ir administracinės veiklos priežiūros subjektai periodiškai (apylinkių teismų – už kiekvieną praėjusį kalendorinį metų ketvirtį, apygardų ir apygardų administracinių teismų – už praėjusį metų pusmetį) vertina, ar tarp teismų (teismo rūmų) nėra esminio darbo krūvio skirtumo.

Teismų išorinio administravimo subjektai, Nuostatuose numatytais terminais atlikdami darbo krūvių teismuose vertinimus, pateikė pastebėjimus, kad 3 mėnesių periodiškumas yra per daug dažnas, jog atspindėtų apylinkių teismuose įvykstančius darbo krūvio pokyčius, pavyzdžiui, paskyrus teisėją į laisvą etatą, ir reikalauja itin didelių išteklių jiems atlikti. Atsižvelgus į pateiktus pastebėjimus dėl vertinimo periodiškumo ir jo rezultatų vertinimo, Teisėjų tarybos nuomone, teismų organizacinės ir administracinės veiklos priežiūros subjektams nepastebėjus esminių darbo krūvio skirtumų tarp apylinkių teismų, dėl kurių turėtų būti taikomos atitinkamos Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse ar Lietuvos Respublikos teismų įstatyme numatytos priemonės, vertinimas galėtų būti atliekamas ir kitu periodiškumu, bet ne rečiau kaip už praėjusį metų pusmetį, t. y. kas 6 mėnesius, kaip ir apygardų bei apygardų administracinių teismų atveju. Pažymėtina, kad, įvertinus Nuostatų taikymo metu kilusius praktinius pastebėjimus, numatoma ateityje peržiūrėti vertinimo atlikimo periodiškumo nuostatas ir spręsti dėl vertinimo laikotarpio pakeitimo.

Papildomai pažymėtina, kad duomenys, reikalingi apylinkių teismų darbo krūvio vertinimui, Skaičiuoklėje ir toliau bus pateikiami už kiekvieną praėjusį kalendorinį metų ketvirtį, kaip tai numatyta Nuostatų 19⁵ punkte.

Taip pat, atsižvelgus į apylinkių teismų pirmininkų išreikštą pasiūlymą, siekiant pagal tuos pačius kriterijus skaičiuoti apylinkių teismų atskirų teismo rūmų darbo krūvį, pagal apylinkių teismų poreikį vidiniam teismo naudojimui galėtų būti parengtos ir apylinkių teismų pirmininkams pateiktos pavyzdinės Skaičiuoklės, kuriose duomenis galėtų pildyti ir administruoti teismų vidaus administratoriai. Apie poreikį pateikti pavyzdinę Skaičiuoklę su skiltimis apylinkės teismo rūmų darbo krūviams apylinkių teismai turėtų informuoti Administraciją el. p. stasys.putvinskis@teismai.lt.

Pirmininkė

Sigita Rudėnaitė

Rimantė Valkavičienė, tel. (8 5) 251 4295, el. p. rimante.valkaviciene@teismai.lt

TEISĖJŲ TARYBA**Protokolinis nutarimas**

2023 m. rugpjūčio d.
Vilnius

Teisėjų taryba, įvertinusi Vilniaus apygardos teismo pirmininkės kreipimąsi ir Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko raštą, atsižvelgusi į Teisėjų tarybos Teismų administravimo komiteto 2023 m. liepos 21 d. ir rugpjūčio 17-22 d. posėdžiuose priimtus sprendimus ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnio 17 ir 27 punktais, n u t a r i a:

1. Pateikti Lietuvos Respublikos teismams rekomendacijas dėl Teisėjų tarybos 2023 m. kovo 31 d. nutarimu Nr. 13P-59-(7.1.2) „Dėl Teisėjų tarybos 2015 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 13P-157-(7.1.2) „Dėl Administravimo teismuose nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintų Administravimo teismuose nuostatų (toliau – Nuostatai) pakeitimų aiškinimo ir taikymo:

1.1. Sprendžiant klausimą dėl esminio darbo krūvio skirtumo tarp tos pačios grandies teismų, siūlytina atsižvelgti į Nacionalinės teismų administracijos parengtoje interaktyvioje skaičiuoklėje, esančioje teismų sistemos intranete, pateikiamus gautų bylų duomenis pagal bylų kategorijas, taip pat įvertinti, kokio tipo bylos ir kokia procentine dalimi sudaro darbo krūvį, bei galimybes imtis vidinių organizacinių priemonių teisme siekiant suvienodinti teisėjų darbo krūvį, ir tik tuomet priimti sprendimus dėl Nuostatuose numatytų priemonių taikymo.

1.2. Nuostatų 19⁴ punkte numatytas 10 procentų nuokrypio rodiklis galėtų būti laikomas rekomenduojamu ir orientaciniu, t. y. teismų organizacinės ir administracinės veiklos priežiūros subjektai, vertindami teismų darbo krūvio pasiskirstymą teismuose, turėtų spręsti ir dėl kitų reikšmingų rodiklių pasirinkimo ir jų taikymo, motyvuodami savo sprendimus.

1.3. Darbo krūvio skirtumų tarp apylinkių teismų vertinimas teismų organizacinės ir administracinės veiklos priežiūros subjektų galėtų būti atliekamas ir kitu nei 3 mėnesių periodiškumu, bet ne rečiau kaip už praėjusį metų pusmetį, t. y. kas 6 mėnesius.

2. Pavesti Nacionalinei teismų administracijai išsiųsti Lietuvos Respublikos teismams Teisėjų tarybos raštą dėl rekomendacijų, susijusių su Nuostatų taikymu, bei jį paskelbti interneto svetainėje www.teismai.lt prie Teisėjų tarybos 2015 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 13P-157-(7.1.2) „Dėl Administravimo teismuose nuostatų patvirtinimo“.

Pirmininkas

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinė teismų administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Teisėjų tarybos rekomendacijų pateikimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-23 Nr. 4R-1102-(1.17.E)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	4
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Parašo paskirtis	pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Natalija Kaminskienė Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-23 09:58:18 GMT+03:00
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-08-23 09:58:29 GMT+03:00
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-12 09:36:13 GMT+03:00 - 2026-05-11 09:36:13 GMT+03:00
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Lietuvos teismų informacinė sistema
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. (2023-08-23 10:02:08)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	Nuorašą suformavo LITEKO 2023-08-23 10:02:08
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-